

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

۶۹

استان قم و قزوین
معاونت معماران و معماران

مجموعه نهشتی نور

سپه‌های نهشت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما ۶۹ (سیمای بهشت)

نویسنده:

محمود مهدی پور

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	رهنما ۶۹ (سیمای بهشت)
۷	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۱	سیمای بهشت
۱۳	پیشگفتار
۱۵	۱. ارزش بهشت
۱۸	۲. ویژگی های بهشت
۱۸	۱،۲. کمترین سرمایه بهشتیان
۲۱	۲،۲. انواع نعمت های بهشتی
۲۱	اشاره
۲۱	۱،۲،۲. نعمت های جسمانی
۳۲	۲،۲،۲. نعمت های روحانی
۳۴	۳،۲. آنچه در بهشت نیست
۳۷	۴،۲. گفتار و شعار بهشتیان
۴۱	۵،۲. سن و سال بهشتیان
۴۳	۶،۲. توصیف بهشت در قرآن
۴۴	۷،۲. آیا بهشت هم اکنون خلق شده است؟
۴۵	۸،۲. درهای بهشت
۴۵	۹،۲. کلید بهشت
۴۶	۱۰،۲. درجات بهشت
۴۸	۳. راه های دستیابی به بهشت
۵۵	۴. تضمین بهشت
۵۸	۵. چه کسانی از بهشت محروم اند؟

۶۱ ۶. باغ های بهشتی در دنیا

۶۳ برای مطالعه بیشتر

۶۵ درباره مرکز

مشخصات کتاب

سرشناسه : مهدی پور، محمود، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور : سیمای بهشت / نویسنده محمود مهدی پور.

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۶۰ص. ۱۱×۱۷س م.

فروست : رهنما؛ ۶۹.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۴۴-۴

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه .

موضوع : بهشت (اسلام) -- جنبه های قرآنی

موضوع : بهشت (اسلام) -- احادیث

شناسه افزوده : آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

شناسه افزوده : موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره : BP۲۲۲/۶۵ م/۸۵س ۹ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۴

شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۲۷۳۱۹

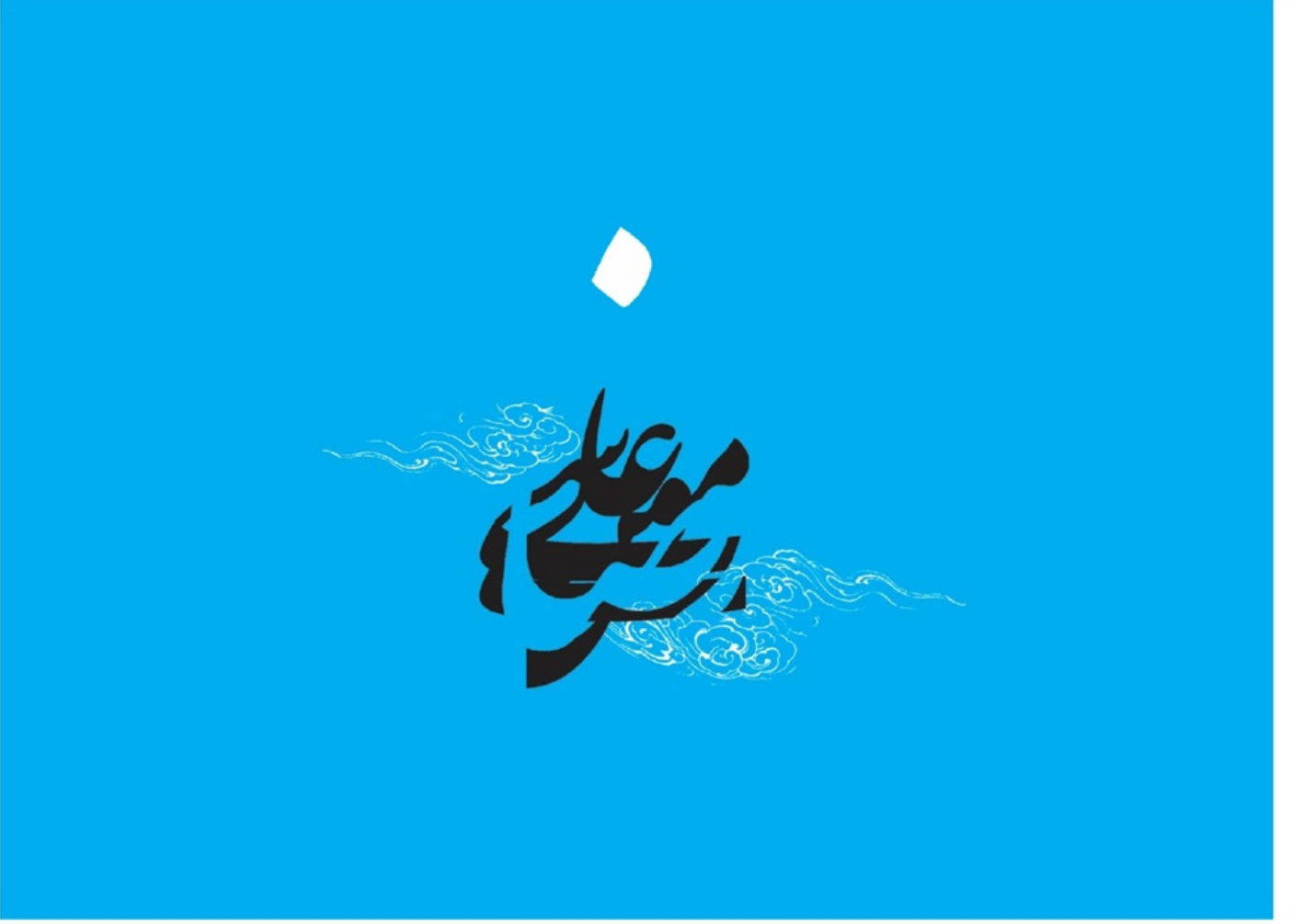
سیمای بهشت

ص: ۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیش رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **رهنما** گامی است در این مسیر.
همگام ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

در این کتابچه، با استناد به آیات آسمانی قرآن کریم و کلام گهربار اهل بیت و پیامبر اکرم، این سؤالات را پاسخ خواهیم داد:

؟ عاقبت انسان در این جهان چیست؟

؟ آیا در بهشت خواسته های بی پایان انسان برآورده خواهد شد؟

؟ نعمت های جسمانی و روحانی بهشت چیستند؟

؟ عوامل کلیدی در دستیابی به بهشت و محرومیت از آن چیستند؟

؟ اهل بهشت چه ویژگی های جسمانی و روحانی دارند؟ درجات ایشان در بهشت چگونه است؟

یکی از باورهای مشترک ادیان آسمانی، عقیده به نظام پاداش و کیفر الهی و جایگاهی به نام «بهشت» و جایگاه دیگری به نام «جهنم» است. در نظر پیامبران الهی، پایان مسافران نیکوکار جهان، بهشت و بارانداز پایانی بدکاران عالم، جهنم خواهد بود.

همه انسان‌ها کم و بیش، دوست دارند از ویژگی‌های مقصد و مقصود نهایی کاروان بشر، یعنی بهشت و جهنم، باخبر شوند و راهکار نجات و رهایی از دوزخ را بشناسند و خود را برای ورود به بهشت الهی آماده کنند. درباره بهشت و جهنم، صدها پرسش علمی و کاربردی وجود دارد که توجه به آن و یافتن پاسخ درست برای آن، می‌تواند در زندگی افراد و جوامع بشری آثار تحول‌آفرینی بر جای بگذارد.

پاسخ‌گویی به پرسش‌های مربوط به بهشت و جهنم و جهان دیگر، تنها از راه قرآن و گفتار معصومان ممکن است. خوشبختانه فرهنگ پُربار اسلامی و قرآن و اهل بیت و پیامبر اکرم

ابعاد و زوایای ناشناخته این موضوع را در حدّ توان و فهم انسان تبیین کرده اند. در این دفتر که به نام سیمای بهشت منتشر می شود، اهمیت و ارزش بهشت، ویژگی های بهشت، راهکارهای دستیابی به بهشت و موانع ورود به بهشت را بررسی می کنیم و نمونه هایی از دریای بی کران معارف عترت را به فرزندان اسلام ارائه می دهیم. باشد که راه برخورداری از بهشت و نعمت های الهی را بهتر و بیشتر بیاموزیم و موانع راه و خطرهای حرکت در مسیر جهنم را بیشتر بشناسیم.

امید است زائران امام رضا و ارادتمندان آن بزرگوار، در پرتوی خورشید خراسان و حضور در بارگاه قدسی آن حضرت، با اندیشه ها و اخلاق و رفتار بهشتی بیشتر آشنا شوند و پیش نیازهای ورود به بهشت الهی را برای خود و فرزندان خویش فراهم آورند. رسول خدا فرمود: «به زودی پاره تن من در سرزمین خراسان دفن خواهد شد. هیچ مؤمنی او را زیارت نمی کند، مگر آنکه خدا بهشت را بر او واجب خواهد کرد و پیکر او را بر آتش حرام خواهد کرد.» (۱)

ص: ۸

بهشت بزرگ ترین نعمت خدا در نظام هستی است و چیزی بهتر از آن در جهان آفرینش وجود ندارد. تمام نعمت ها در برابر بهشت اندک و ناچیز است. در حدیث نبوی چنین آمده است: «فِي الْجَنَّةِ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَلَا أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ» (= در بهشت، چیز هایی هست که هیچ چشمی ندیده و هیچ گوشی نشنیده و به خاطر کسی نگذشته است).^(۱)

امیرمؤمنان علی علیه السلام می فرماید: «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَتَّبِعُوهَا إِلَّا بِهَا» (= برای جان شما، بهایی جز بهشت نیست؛ پس آن را جز به قیمت بهشت نفروشید).^(۲) همان بزرگوار درباره اهمیت بهشت می فرماید: «الْجَنَّةُ أَفْضَلُ غَايَةٍ» (= بهشت بهترین هدف است).^(۳) در جمله ای دیگر

ص: ۹

۱- . نهج الفصاحه، حکمت ۲۰۶۰.

۲- . نهج البلاغه، حکمت ۴۵۷.

۳- . سیدهاشم رسولی محلاتی، غررالحکم به صورت موضوعی با شرح و ترجمه فارسی، ح ۱۲۱۱.

فرموده است: «الْجَنَّةُ غَايَةُ السَّابِقِينَ» (= بهشت هدف نهایی سبقت گیرندگان است.) (۱) «الْجَنَّةُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَى النَّارُ شَرُّ مَقِيلٍ» (= بهشت بهترین عاقبت و آتش بدترین خوابگاه است.) (۲)

آرامش و امنیت کامل فقط در بهشت وجود دارد و تا انسان به این مهمان خانه جاودانه الهی وارد نشود، در برابر انواع خطرها و آفت ها ایمنی کامل پیدا نمی کند. امیرمؤمنان علی فرموده است: «الْجَنَّةُ دَارُ الْأَمَانِ» (= بهشت سرای امنیت کامل است.) (۳) بهشت از نگاه قرآن کریم، سرای کرامت، امنیت، جاودانگی، سلامت، نعمت، دوستی و محبت و سرای پارسایان است.

ما نمی توانیم امکانات الهی را در بهشت تصور کنیم. از رسول گرامی نقل شده است که چنین فرموده است: «دون پایه ترین فرد اهل بهشت، هنگامی که از خانه بیرون می رود، بر اسبی

ص: ۱۰

۱- . همان، ح ۱۲۱۰.

۲- . همان، ج ۱، ح ۱۲۱۴.

۳- . همان، ح ۱۲۰۸.

از یاقوت سرخ می نشیند که بال هایی از طلا دارد و هزارهزار خدمتکار از نوجوانان جاودانه او را همراهی می کنند.» سپس حضرت این آیه را تلاوت فرمود: «وَ إِذَا رَأَيْتَ نَعِيمًا وَ مُلْكًا كَبِيرًا» (= وقتی آنجا را ببینی، سرزمینی پُر نعمت و پادشاهی بزرگ را مشاهده می کنی.) (۱) و (۲)

ص: ۱۱

۱- انسان، ۲۰.

۲- بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۱۱۰.

۱،۲. کمترین سرمایه بهشتیان

امام صادق علیه السلام فرموده است: «إِنَّ ادْنَىٰ أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنْزِلًا - لَوْ نَزَلَ بِهِ الثَّقَلَانِ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ لَوَسَّعَ لَهُمَ طَعَامًا وَشَرَابًا وَلَا يَنْقُصُ مِمَّا عِنْدَهُ شَيْءٌ» (= کمترین فرد بهشت چنان است که اگر جن و انس مهمان او شوند، همه را از نظر خوردنی ها و آشامیدنی ها به خوبی پذیرایی می کند و از آنچه دارد، چیزی کاسته نمی شود.)^(۱)

در نگاه امیرمؤمنان علیه السلام، مسئله اصلی زندگی انسان، بهشت و جهنم است. هیچ خیر و نعمتی اگر جهنم در پی آن باشد، خیر نیست و هیچ شری، وقتی سرانجام آن بهشت باشد، شر نیست.^(۲) در فرهنگ اسلام، برترین خوبی ها، بهشت و رضوان الهی است و بدترین شرها، خشم

ص: ۱۲

۱- . بحارالانوار، ج ۸، ص ۱۲۰.

۲- . نهج البلاغه، به تصحیح صبحی صالح، حکمت ۳۷۸.

خدا و عذاب و جهنم است. (۱)

فقط قرآن و حدیث نیست که بر اهمیت بهشت الهی تأکید می کند؛ فطرت و عقل انسان، اصل وجود کیفر و پاداش را در نظام آفرینش قبول دارد. عقل، انسان را به سوی خدا و دین او رهبری می کند و بهشت و جهنم از مسائل بنیادی تمام ادیان الهی است و هر کس باید مسیر خویش را در این دو راهی برگزیند: یا بهشت، یا جهنم! توجه به اینکه بهشت و جهنم در فراروی انسان وجود دارد، کافی است برای اینکه انسان احساس بیکاری نکند و تمام اندیشه و تلاش خویش را برای رهایی از جهنم و دستیابی به بهشت برین الهی به کار گیرد.

امیرمؤمنان علی در نهج البلاغه می فرماید: «شُغِلَ مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ أَمَامَهُ سَاعٌ سَرِيعٌ نَجَا وَ طَالِبٌ بَطِيءٌ رَجَا وَ مُقَصِّرٌ فِي النَّارِ هَوَى» (= آنکه بهشت و جهنم را فرارو دارد، به اندازه لازم کار دارد. [جای غفلت

ص: ۱۳

۱- . مفاتیح الجنان، دعای روز مباحله.

و احساس فراغت نیست.] در این باره مردم سه دسته اند: تلاشگران سریع که اهل نجات اند؛ علاقه مندان کندرو که امید نجات دارند و کوتاهی کنندگانی که در آتش سقوط می کنند.(۱)

وقتی انسان، نعمت های برتر و بیشتر را ببیند و از لذایذ عالی تر با خبر شود، خود را گرفتار امکانات محدود و خوشی های زودگذر نمی کند و هرکس بیم آتش داشته باشد، از محرمات الهی دوری می گزیند. باز در نهج البلاغه فرموده است: «فَمَنْ اشْتَأَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَلَا عَنِ الشَّهَوَاتِ وَ مَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ اجْتَنَّبَ الْمُحَرَّمَاتِ» (= هرکس شوق بهشت دارد، خواسته های دنیوی را فراموش می کند و هرکس از آتش بترسد، از محرمات دوری می کند).(۲)

ص: ۱۴

۱- . نهج البلاغه، خطبه ۱۶.

۲- . همان، حکمت ۳۱.

اشاره

باتوجه به ویژگی هایی که قرآن کریم برای بهشت و اهل آن برشمرده است، می توانیم نتیجه بگیریم که دو گونه نعمت بهشتی وجود دارد: نعمت های روحانی و نعمت های جسمانی. این مطلب نشان می دهد معاد انسان دو جنبه جسمانی و روحانی دارد.

۱،۲،۲. نعمت های جسمانی

قرآن به بعضی نعمت های جسمانی اشاره کرده است:

۱. نهرها و سایه ها: تعبیر لطیف «تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ» در ده ها آیه کریمه قرآن به کار رفته است. این عبارت حاکی از این است که در بهشت، جویبارها و چشمه ساران فراوانی از زیر سایه شاخساران می گذرد.

۲. منازل شایسته: بهشتیان در منزلگاه های شایسته و منزله از هر گونه آلودگی و در نهایت

آرامش و آسایش به سر می برند: «وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَ مَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ» (= و شما را در باغ هایی که از زیر درختان آن، جویبار روان است و در منازلی پاکیزه و خوش، در بهشت های همیشگی وارد می کند). (۱)

۳. فرش های نفیس و تخت های رفیع: بر فرش های بسیار زیبا و نفیس می نشینند و بر تخت هایی باشکوه تکیه می زنند: «عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ مُتَّكِنِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ» (= بر تخت های جواهرنشان که روبه روی هم بر آن تکیه داده اند). (۲)

۴. غذاهای بهشتی: بهشتیان هرچه از غذاها و میوه های مطبوع انتخاب کنند، برایشان آماده می شود: «وَوَفَاكِهِمْ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ» (= و بر گرد آنان می گردند، با میوه از هرچه انتخاب کنند). (۳)

ص: ۱۶

۱- . صف، ۱۲.

۲- . واقعه، ۱۵ و ۱۶.

۳- . واقعه، ۲۰.

(وَأَمْدَدْنَا هُمْ بِفَاكِهَةٍ وَ لَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ) (= با هر نوع میوه و گوشتی که دلخواه آن هاست، آنان را پذیرایی می کنیم). (۱)

۵. نوشیدنی های گوارا: افزون بر غذاهای مطبوع، انواع نوشیدنی های گوارا در بهشت وجود دارد که تازه و خالص و خوش بو و لذت بخش است: «يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ» (= از باده های مهرشده نوشانده می شوند). (۲) «بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ لَا فِيهَا عَؤْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنَزَّفُونَ» (= باده ای بسیار سپید که نوشندگان را لذتی خاص دهد؛ نه در آن فساد عقل است و نه ایشان از آن به بدمستی می افتند). (۳)

۶. لباس های فاخر و زینت های آراسته: بر اندام بهشتیان، پوشاکی فاخر پوشانده می شود و به انواع زینت ها آراسته می شوند. در آنجا با دست بندهایی از طلا آراسته می شوند و جامه هایی

ص: ۱۷

۱- . طور، ۲۲.

۲- . مطففین، ۲۵.

۳- . صافات، ۴۶ و ۴۷.

۷. خادمان بهشتی: بهشتیان به خادم نیاز ندارند؛ چراکه هرچه طلب کنند، حاضر می شود. البته نوجوانانی زیباروی گرد آنان می چرخند و از آنان پذیرایی می کنند: «يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ» (= بر گردشانش پسرانی جاودان به خدمت می گردند، با جام ها و آبریزها و کاسه هایی از باده ناب روان). (۲)

۸. نعمت های بی کران: نعمت های بهشتیان در آنچه گفته شد، محدود نمی شود؛ زیرا نعمت ها و لذت های بهشت را اندازه ای نیست. از این رو، برخی آیات با تأکید بر نامحدود بودن مواهب بهشتی از جهت مقدار و کیفیت، بیان می کنند: «و فيها ما تشتهيه الأنفس و تلهذ الاعين» (= و در آنجا آنچه دلشان بخواهد و دیدگانشان را خوش

ص: ۱۹

۱- . کشف، ۳۱.

۲- . واقعه، ۱۷ و ۱۸.

۹. بانوان بهشتی: در جامع الاخبار از امیرمؤمنان نقل شده است که رسول خدا فرموده اند: «در بهشت، بازاری است که در آنجا هیچ خرید و فروشی نیست، مگر صورت هایی از مردان و زنان. هر کس به صورتی تمایل داشته باشد، در آن بازار داخل می شود. آنجا محل اجتماع حورالعین است که به صورتی خوش و دلکش، چنان می خوانند که خلاق چنان صدایی را نشنیده اند: ما همیشه خوش و خرم هستیم و هیچ وقت اندوهگین نمی شویم. ما پیوسته سیر و شاداب هستیم و هیچ وقت گرسنه نمی شویم. ما همیشه با لباس هستیم و هیچ گاه عریان نمی شویم. ما جاودان هستیم و هیچ وقت نمی میریم. ما همیشه خرسند هستیم و هیچ وقت خشمگین نمی شویم. ما پیوسته اقامت کرده ایم و هیچ وقت کوچ نمی کنیم. پس خوشا به

ص: ۲۰

حال کسی که ما برای او هستیم و او برای ماست. ما زنان نیکوسیرت و نیکوصورت هستیم. شوهرهای ما مردمی بزرگوار و کریم اند.»^(۱)

خداوند درباره زنان بهشتی می فرماید: «وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ» (= و در نزد بندگان مخلص خدا، زن هایی هستند که چشمان خود را فقط بدان ها می اندازند و به دیگری نظر ندارند. آنان سیاه چشم هستند و پیکرشان به اندازه ای سفید است که گویی مانند سپیدی تخم مرغ هایی است که پوستش کنده نشده است و محفوظ مانده است.)^(۲) خداوند در سوره نبا می فرماید: «وَكَوَاعِبٌ أَتْرَابًا»^(۳) کواکب جمع کاعبه است و به دختر نارس کاعبه می گویند. اتراب جمع تَرَب است به معنای مثل و قرین و شبیه. معنای آیه این گونه است: «حوریه های بهشتی

ص: ۲۱

۱- . جامع الاخبار، چاپ سنگی، فصل ۱۳۷، ص ۲۰۲.

۲- . صافات، ۴۸ و ۴۹.

۳- . نبا، ۳۳.

همه هم سن و سال هستند و همه مثل هم، دختران نورس هستند.» یا «زن های مؤمن دنیا که از دنیا می روند، همه در بهشت، جوان و زیبا و هم سن و نیکوخوی برای شوهران خود هستند.»

در مجمع البیان در شرح آیه «فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ» (۱) از رسول درباره شب معراج نقل شده است: «حوریه ها از خدا اجازه گرفتند و به پیامبر سلام کردند و می گفتند: «نَحْنُ الْخَالِدَاتُ فَلَا نَمُوتُ وَ نَحْنُ النَّاعِمَاتُ فَلَا نَبَأُ أَزْوَاجٍ رِجَالٍ كِرَامٍ» (۲) نیز در تفسیر آیه گفته اند: «این زنان همان زنان دنیوی هستند که بر شوهران خود در بهشت وارد می شوند و از حورالعین، جلیل تر و بهتر هستند.» و گفته اند: «آن زنان و حوریان تندرftar نیستند؛ باصدا نفس نمی کشند و صدا در بینی نمی اندازند و خُرخر نمی کنند؛ اهل پی جویی و سر در آوردن از اسرار مردم نیستند؛ تقاضای شوهران را به تأخیر نمی اندازند؛ بر شوهران خود تسلط ندارند؛ به برتران از خود (یا به منازل مردم) نظر

ص: ۲۲

۱- .الرحمان، ۷.

۲- .مجمع البیان، ج ۵، ص ۲۱۱.

نمی اندازند؛ در راه ها و کوچه ها رفت و آمد نمی کنند و درباره زن های دیگر شوهرانشان غیرتی ندارند و آزار و اذیت نمی رسانند.» عقبه بن عبدالغفار گفته است: «زنان اهل بهشت دست در دست یکدیگر می اندازند و با صدای خوشی که خلاق همانند آن را نشنیده اند، آواز می خوانند: ما همیشه خوش و خرم هستیم و هیچ وقت خشمناک نمی شویم. ما همیشه مقیم هستیم و کوچ نمی کنیم. ما در اخلاق نیکو و در شکل و شمایل زیبا هستیم. ما مَحَبان و حیبیان شوهران بزرگوار خود هستیم.»^(۱)

خداوند در سوره الرحمان می فرماید: «فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ لَمْ يَطْمِئِنَّ أَنْفٌ قَبْلَهُمْ وَ لَا جَانٌّ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ مُتَكِنِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَ عَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ» (= و در آن باغ های بهشتی، زنانی هستند نیکوخلق و

ص: ۲۳

۱- همان.

زیبا. پس کدامین نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ زانی که هیچ انس و جن قبلاً با آن ها تماس نگرفته اند [و دوشیزه اند]. پس کدامین نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ این، درحالی است که این بهشتیان بر تختی تکیه زده اند که با بهترین و زیباترین پارچه های سبزرنگ پوشانده شده است. پس کدامین نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ پُربرکت و زوال ناپذیر است نام پروردگارت، صاحب جلال و جمال. (۱)

نخست می فرماید: «در این بهشت نیز زانی هستند نیکوخلق و زیبا؛ زانی که سیرت خوب و صورت زیبا را باهم دارند.» «خیر» غالباً درباره صفات نیک و جمال معنوی به کار می رود و «حُسن» غالباً درباره زیبایی و جمال ظاهر. در روایتی که در تفسیر این آیه وارد شده است، صفات نیک بسیاری برای همسران بهشتی بر شمرده اند: خوش زبان بودن، نظافت و پاکی،

ص: ۲۴

آزار نرسانیدن، نظر نداشتن به بیگانگان و این روایت می تواند اشاره ای به صفات عالی زنان دنیا نیز باشد و الگویی برای همه زنان محسوب شود.

خلاصه اینکه تمام صفات کمال و جمالی که برای همسر مطلوب است، در همسران بهشتی وجود دارد. به همین دلیل، قرآن در تعبیری کوتاه و پرمعنا آن ها را (خیرات حسان) خوانده است. در آیه بعد می فرماید: «هرگز پیش از این، جن و انس دیگر با آن ها تماس نگرفته است و دوشیزه اند.»

البته چنان که از آیات دیگر قرآن استفاده می شود، زنان و مردانی که در این دنیا همسر یکدیگرند، اگر هر دو باایمان و بهشتی باشند، در آنجا به هم ملحق می شوند و باهم در بهترین وضعیت و حالت ها زندگی می کنند. حتی از روایات دیگر استفاده می شود که مقام این زنان به دلیل عبادت و اعمال صالحی که در این جهان انجام داده اند، برتر از حوریان بهشت است. (۱)

ص: ۲۵

آخرین توصیفی که این آیات از نعمت های بهشت کرده اند، این است که بهشتیان بر تخت هایی تکیه زده اند که با بهترین و زیباترین پارچه های سبز رنگ پوشانده شده است.

۲،۲،۲. نعمت های روحانی

افزون بر نعمت های جسمانی، بهشتیان از لذت ها و مواهب معنوی و روحانی نیز برخوردارند. درک این نعمت ها به وساطت بدن نیاز ندارد. بعضی از این نعمت ها عبارت است از:

۱. درود خدا و فرشتگان و بهشتیان: هنگام ورود به بهشت، فرشتگان بهشت از ایشان استقبال می کنند و به آنان خوشامد می گویند و خداوند همیشه به آنان درود می فرستد: «سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ» (= از طرف پروردگار مهربان به آنان سلام می رسد.) (۱) بی تردید، دریافت سلام

ص: ۲۶

محبوب و شنیدن ندای محبت آمیز او، برای اهل بهشت چنان لذت بخش و روح پرور است که با هیچ نعمتی برابری نمی کند.

۲. محیطی آکنده از امنیت و مسالمت: بهشتیان در محیطی سراسر امن و به دور از هرگونه ترس و واهمه و اندوه به سر می برند: «ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ» (= به بهشت در آید. نه بیمی بر شماست و نه اندوهگین می شوید.)^(۱)

۳. همراهان و مصاحبان نیکو: یکی از نعمت های روحانی اهل بهشت، هم صحبتی با انسان های نیک و همدلان باصفاست؛ کسانی که هیچ گونه دشمنی و حسد و کینه توزی در میانشان وجود ندارد و روح صمیمیت و یکرنگی و برادری بر جمعشان حاکم است.

۴. خشنودی خدا: بزرگ ترین نعمت و لذت بهشت، جلب رضایت و خشنودی الهی است: «وَوَ»

ص: ۲۷

۱- اعراف، ۴۹.

رِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ» (= و خشنودی خدا بزرگ تر است. این همان کامیابی بزرگ است.) (۱)

۵. شادی و نشاط معنوی: بهشتیان بر اثر بهره مندی از نعمت های گوناگون معنوی و جسمانی، همواره غرق در شادی و سرورند و در چهره شان آثار نشاط و طراوت موج می زند.

۶. و بسیاری نعمت های دیگر... .

۳،۲ آنچه در بهشت نیست

طبق روایات فراوان و بعضی آیات قرآن، در بهشت نشانی از بسیاری از کمبودها و نقص هایی نیست که در این جهان به چشم می خورد:

۱. در بهشت، تکلیف و وظیفه و باید و نبایدی وجود ندارد؛ (۲)

ص: ۲۸

۱- . توبه، ۷۲.

۲- . بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۲۵۰.

۲. در بهشت، رنج و خستگی نیست؛(۱)

۳. در بهشت، بیم و اندوهی وجود ندارد؛(۲)

۴. در دل بهشتیان، بیماری های روحی مثل کینه و حسادت و بدخواهی راه ندارد؛(۳)

۵. در بهشت، بیماری های جسمی و نقص عضو مثل کوری، کری، شب کوری و... نیست؛(۴)

۶. در محیط بهشت، مشکل سرما و گرما وجود ندارد؛(۵)

۷. در بهشتیان، ادرار و مدفوع کردن و ترشحات زاید مثل آب بینی و دهان نیست؛(۶)

ص: ۲۹

۱- . فاطر، ۳۵.

۲- . اعراف، ۴۹.

۳- . حجر، ۴۷.

۴- . بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۲۶۲.

۵- . انسان، ۱۲.

۶- . پیشین، ص ۲۶۶.

۸. در زندگی اهل بهشت، پیری وجود ندارد؛(۱)

۹. در بهشت، خوابیدن و چرت زدن نیست؛(۲)

۱۰. موهای زائد در بدن و صورت بهشتیان نمی روید؛(۳)

۱۱. زایمان و عادت زنانه و بچه داری در بهشت نیست؛(۴)

۱۲. مرگ به زندگی اهل بهشت راه نمی یابد.(۵) شیخ صدوق، از علمای بزرگ شیعه، می نویسد: «اعتقاد ما درباره بهشت این است که بهشت دارالبقاء و دارالسلام است. مرگ و پیری، بیماری و ناخوشی، زوال و زمین گیری، غم، فقر و خستگی و فرسودگی در آن نیست.»

ص: ۳۰

۱- همان، ص ۲۶۸.

۲- همان، ص ۲۶۶.

۳- بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۲۶۸.

۴- صافآت، ۵۸ تا ۶۱.

۵- احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۵۸۰.

«دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» (= دعا و نیایش آنان در بهشت، «سبحانك اللهم»
(خدایا تو پاک و منزهی) است و درودشان در آنجا سلام است و پایان نیایش آنان، «الحمد لله رب العالمین» (سپاس و ستایش مخصوص
خداست) است. (۱)

کلام اهل بهشت «سلام» است و در بهشت، سلام فضای همه جا را پر می کند: سلام از سوی خداوند «سلام قولاً من رب رحیم»؛ (۲) سلام
از سوی فرشتگان «سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ»؛ (۳) و سلام بهشتیان به هم (۴) «الْأَقْبِلْ سَلَاماً سَلَاماً». (۵)

ص: ۳۱

۱- یونس، ۱۰.

۲- یس، ۵۸.

۳- زمر، ۷۳.

۴- تفسیر مراغی.

۵- واقعه، ۲۶.

«الحمد لله» کلام انبیا و اولیاست. حضرت نوح پس از نجات از قوم ظالم، «الحمد لله» گفت. (۱) ابراهیم نیز خدا را حمد کرد که در سنّ پیری اسماعیل و اسحاق را به او بخشیده است. (۲) «الحمد لله» سخن مؤمنان (۳) و کلام بهشتیان است.

در حدیث آمده است: «اهل بهشت با کلمه 'سبحانک اللهم' مسئولان پذیرایی را صدا می زنند. آنان نیز فوری حاضر می شوند و خواسته اهل بهشت را تأمین می کنند.» (۴) در حدیث است: «هرگاه بنده ای مشغول تمجید خدا باشد و درخواست کردن از او را فراموش کند، خداوند بیش از آنچه با دعا کردن به او می داد، عطا می کند.» (۵) مؤمنان در برابر صفات الهی می گویند:

ص: ۳۲

۱- . مؤمنون، ۲۸.

۲- . ابراهیم، ۳۹.

۳- . اعراف، ۴۳.

۴- . تفسیر نورالثقلین.

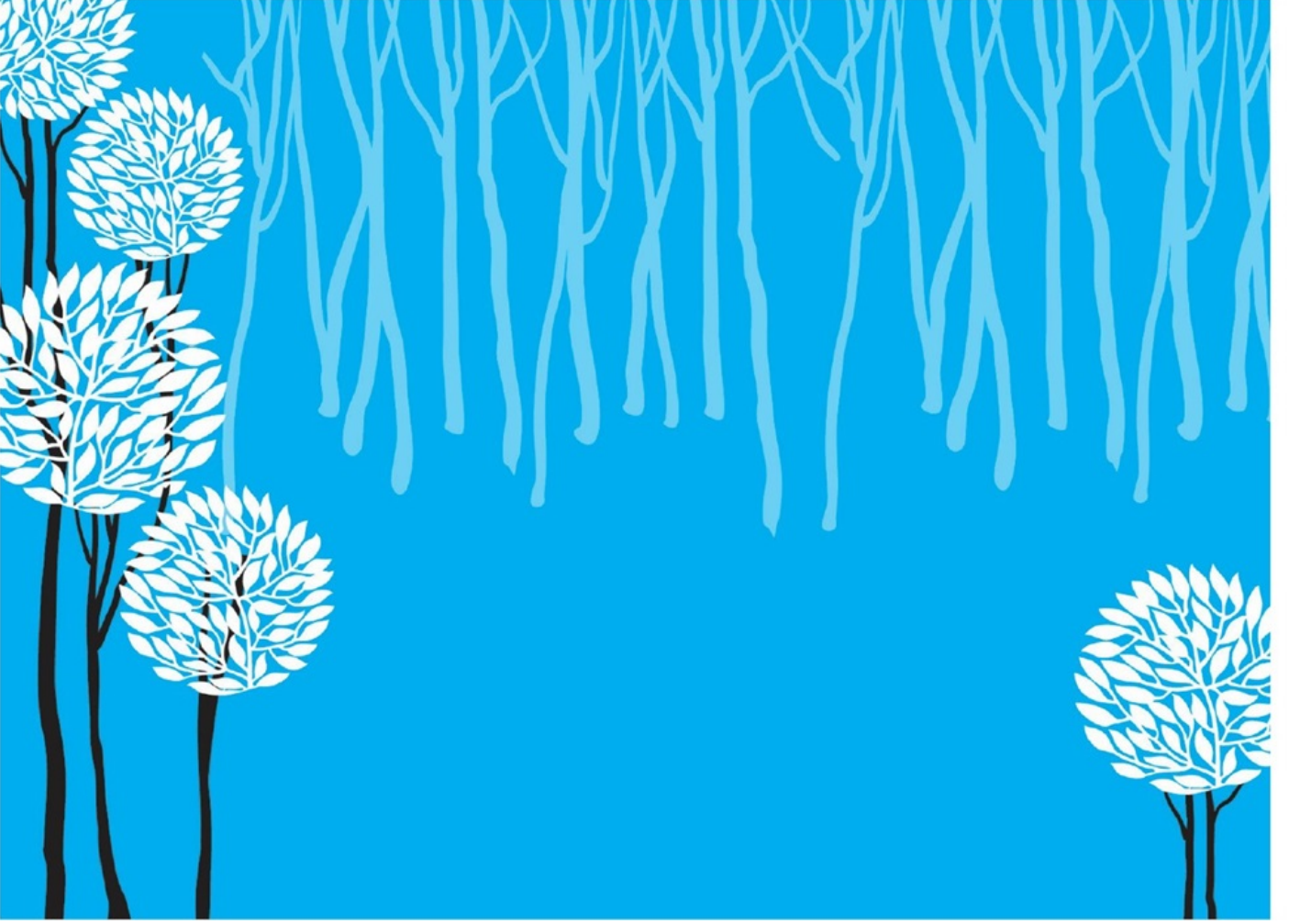
۵- . تفسیر روح المعانی.

«سبحانك» و در برابر سایر مؤمنان می گویند:

«سلام» و در مقابل کامیابی از نعمت های الهی می گویند: «الحمد لله»^(۱)

ص: ۳۳

۱- . برگرفته از: تفسیر نور، ج ۵.

از آیات قرآن استفاده می شود که در بهشت، سردرد و خستگی و پیری وجود ندارد. (۱) از آیات نیز استفاده می شود که بهشتی ها در بهترین سنی زندگی می کنند که تصور می شود. در بعضی روایات نیز به صورت کلی بیان شده است که در بهشت انسان ها، چه مرد و چه زن، جوان هستند؛ چنان که امام جواد فرمود: «لان اهل الجنة یكونون شباباً» (= اهل بهشت همه [مرد و زن] جوان محشور می شوند [و در بین آن ها، پیرمرد و پیرزن وجود ندارد.]) (۲) در روایات دیگر، مسئله مشخص تر بیان شده است. پیامبر اسلام فرمود: «مردان بهشتی سی و سه ساله اند و حوریه ها و زنان بهشتی شانزده ساله اند.» (۳)

ص: ۳۵

۱- . فاطر، ۳۴.

۲- . احتجاج طبرسی، ج ۲، تهران: اسوه، ص ۴۷۸.

۳- . دستغیب، معاد، ص ۱۴۱.

بنده با بررسی روایات و آیات قرآن کریم به این نتیجه رسیده ام که مشخص کردن سن و... درباره بهشت و بهشتیان به این دلیل است که هیچ انسانی بهشت را ندیده است و تصویری از آن ندارد. از این رو، اهل بیت با این گونه بیانات خواسته اند ذهن بشر را به تناسب وضعیت خودشان، متوجه کیفیت زندگانی در بهشت کنند. دنیایی که هم اکنون در آن به سر می بریم، کاملاً با عالم برزخ و بهشت متفاوت است؛ چراکه این دنیا مادی است و آن دنیا مجرد و تفاوت های بسیار زیادی دارند.

بنابراین، ممکن است تعبیر جوان شدن کنایه از این باشد که در بهشت هیچ دردی نخواهد بود و اوضاع عالم بهشت کاملاً مطابق خواست بهشتیان خواهد بود. چون معمولاً در سنین جوانی چنین حالتی وجود دارد، تعبیر به سن آورده اند.

بهشت اقامتگاه ابدی مؤمنان و صالحان رستگار در جهان آخرت است. بهشتیان کسانی هستند که به تصریح قرآن، کفه کارهای نیکشان در ترازوی اعمال، از کفه بدی هایشان سنگین تر است. در قرآن مجید، بهشتیان به نام‌ها و صفت‌هایی همچون «اصحاب الیمین» و «اصحاب الجنه» خوانده می‌شوند. بهشت معادل واژه «الجنه» است و در قرآن مجید با این اسامی و اوصاف به کار رفته است: جنه المأوی، جنات المأوی، جنه النعیم، جنات الخلد، دارالسلام، دارالمتقین، دارالمقامه، عدن، الفردوس.

توصیف بهشت در سه سوره الرحمان و واقعه و دهر به صورت مفصل و در بعضی از سوره‌های دیگر قرآن به صورت گذرا و مجمل بیان شده است. خداوند در قرآن، به بسیاری از نعمت‌های بهشتی همچون میوه‌ها و باغ‌ها و چشمه‌ساران و زنان پری رو با لباس‌های حریر و... و نیز نعمت‌های معنوی همچون رضوان خداوند و... اشاره کرده است.

۲،۷. آیا بهشت هم اکنون خلق شده است؟

درباره اینکه آیا آن بهشت موعود، اکنون نیز موجود است یا نه، میان دانشمندان اسلامی اختلاف نظر است. اکثر دانشمندان معتقدند که بهشت هم اکنون وجود خارجی دارد. ایشان برای اثبات ادعای خود به ظاهر بعضی آیات استدلال می کنند.

در روایات مربوط به معراج و روایات دیگر نیز نشانه های روشنی از این موضوع دیده می شود. بنابراین ایشان می گویند: «بهشت در درون و باطن این جهان است؛ اما ما نمی توانیم آن را ببینیم و درک کنیم.» به عبارت دیگر: «عالم آخرت و بهشت و دوزخ، بر این عالم احاطه دارد و این جهان همانند جنین درون آن جهان قرار دارد.»

۸،۲. درهای بهشت

آیات قرآن و روایات اسلامی دلالت می‌کند که بهشت نیز همانند جهنم، درهایی دارد. امام باقر فرمود: «بهشت هشت در دارد که عرض هر در، به اندازهٔ چهل سال راه است.» در قرآن آمده است که جهنم هفت در دارد.

۹،۲. کلید بهشت

پیشوایان معصوم اموری را به عنوان کلید بهشت نام برده اند:

۱. پیامبر گرامی فرموده اند: «گواهی دادن به توحید و یگانگی خدا، کلید بهشت است.»^(۱)

۲. امیرمؤمنان فرموده اند: «صبوری کلید بهشت است.»^(۲)

ص: ۳۹

۱- بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۴۹۰ تا ۴۹۳.

۲- همان.

۳. پیامبر اعظم فرموده اند: «نماز کلید بهشت است و وضو کلید نماز.» (۱)

۴. همان بزرگوار فرموده اند: «السیوف مفاتیح الجنه» (= شمشیرها، کلیدهای بهشت است.) (۲)

این چهار نکته، به خوبی نقش ایمان، صبر و شکیبایی، نماز و جهاد را در فراهم شدن زمینه دستیابی به بهشت امن الهی گوشزد می کند.

۲، ۱۰. درجات بهشت

درجات بهشت متفاوت است. برخی بهشتیان از غذای معنوی و تسبیح و تقدیس و تکبیر خداوند بهره مندند. برخی نیز از انواع خوردنی ها، آشامیدنی ها، میوه ها، لباس های زربفت، حریر

ص: ۴۰

۱- همان.

۲- همان.

و سندس و هم نشینی با حورالعین استفاده می کنند. (۱) در بعضی روایات آمده است که درجات بهشت، به تعداد آیات قرآن است که انسان بایمان هر مقدار قرآن بخواند و بدان عمل کند، روز قیامت به مقام بالاتر می رود. (۲)

ص: ۴۱

-
- ۱- بحارالانوار، ج ۸، ص ۱۶۲، ح ۱۰۳.
 - ۲- بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۶۴۶.

۳. راه های دستیابی به بهشت

بهشت شناسی و دوزخ شناسی، دو دانش ارزشمند و حیاتی در زندگی انسان هاست و دست کم، دو گرایش مهم معادشناسی محسوب می شود. آشنایی با این دو حقیقت، بیشترین اثر را بر زندگی و عملکرد جوامع انسانی می گذارد. برخی دانش ها، گرچه از دیدگاه نظری مفید است، ولی چندان آثار عملی و کاربردی ندارد؛ اما شناخت این دو پدیده نهایی و پایانی جهان آفرینش، راهکار اصلاح نگاه و اخلاق و رفتار انسان ها با همه تفاوت ها و در تمام زمان ها و مکان هاست.

بخش مهمی از آموزه های پیامبران الهی، درباره این دو موضوع است و شاید، به راستی دستیابی به پاسخ درست این دو سؤال، مهم ترین نیاز انسان باشد:

۱. چه کارهایی سبب ورود به بهشت است؟

۲. چه کارهایی مانع ورود به بهشت می شود؟

ص: ۴۲

بی تردید، خداوند انسان را برای بهره‌مندی از بهشت خویش آفریده است و اگر انسان شروط عقیدتی و اخلاقی و رفتاری مناسب آن را فراهم آورد، به این مهمان سرای الهی راه خواهد یافت. فراخوان و دعوت الهی عمومی است و به زمان و مکان و نژاد و زبان و شغل و لباس ویژه اختصاص ندارد؛ ولی تنها گروهی محدود شایستگی بهشت را کسب می‌کنند.

بهشتی شدن و جهنمی نشدن تابع اندیشه و عملکرد و اخلاق و رفتار خود ماست و براساس شانس و حوادث و جبر روزگار و آرزو و آمال و بدون کار و تلاش نیست. بهشت جزای اعمال نیک خود انسان هاست و جهنم دستاورد رفتار و گفتار و اندیشه‌های نادرست خود ماست. ده‌ها آیه قرآن بر این حقیقت تأکید می‌کند: «إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ» (= به یقین، نیکان در نعمتی فراوان اند).^(۱) «وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ» (= و بدکاران در دوزخ اند).^(۲) «وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا

ص: ۴۳

۱- . انفطار، ۱۳.

۲- . انفطار، ۱۴.

خَالِدُونَ» (= و آن ها که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، آنان اهل بهشت اند و همیشه در آن خواهند ماند).^(۱) «وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا» (= و کسی که چیزی از اعمال صالح را انجام دهد، خواه مرد باشد یا زن، درحالی که ایمان داشته باشد، چنین کسانی داخل بهشت می شوند و کمترین ستمی به آن ها نخواهد شد).^(۲)

در قرآن کریم، واژه جَنَّت حدود ۷۰ بار و واژه جَنَات ۶۹ بار به کار رفته است و دنیایی از معارف و رهنمودها و آگاهی های نظری و عملی را در اختیار انسان قرار داده است. واژه های دیگری هم مثل فردوس، دارالسلام، دارالمقامه، دارالمتقین، نعیم، به ابعاد و درجات

بهشت الهی اشاره می کند. با اندکی تلاوت و تدبّر ساده در آیات قرآن، می توان این امور را از شروط و

ص: ۴۴

۱- بقره، ۸۲.

۲- نساء، ۱۲۴.

اسباب ورود به بهشت الهی دانست:

۱. ایمان؛ ۲. عمل صالح؛ ۳. جهاد؛ ۴. صبر؛ ۵. فروتنی در برابر خدا؛ ۶. تقوا؛ ۷. مغفرت الهی؛ ۸. بیم از مقام الهی؛ ۹. بازداشتن نفس از هوس؛ ۱۰. اطاعت خدا و رسول اکرم؛ ۱۱. احسان و نیکوکاری.

روایات معصومان نیز بسیاری از این مفاهیم کلی و عام را بیان کرده است که نمونه ای از آن را به خوانندگان گرامی تقدیم می کنیم:

۱. اخلاص و خداپرستی راستین؛ ۲. نمازهای واجب و مستحب؛ ۳. روزه گرفتن؛ ۴. سرپرستی و حمایت از ایتام؛ ۵. جهاد مالی و جانی و زبانی در راه خدا؛ ۶. عفت ورزی و کنترل غریزه جنسی؛ ۷. زیارت پیامبر گرامی؛ ۸. زیارت اهل بیت؛ ۹. زیارت حضرت فاطمه معصومه؛ ۱۰. شاد کردن کودکان؛ ۱۱. رفتار خوب با خانواده؛ ۱۲. توبه؛ ۱۳. سخاوت و بخشندگی؛ ۱۴. پذیرش ولایت آل محمد؛ ۱۵. کنترل خشم؛ ۱۶. نیت خیر؛ ۱۷. آب رسانی؛

ص: ۴۵

۱۸. نیکی به والدین؛ ۱۹. کنترل زبان؛ ۲۰. اطعام نیازمندان. (۱).

امام صادق از پیامبر اکرم نقل کرده اند که آن بزرگوار فرمودند: «بیشترین چیزی که امت من به سبب آن وارد بهشت می شوند، تقوای الهی و حسن خلق است.» (۲) ورود به بهشت دو شرط اساسی دارد: رعایت قوانین الهی (تقوا) و خوش رفتاری با بندگان خدا (حسن خلق).

امام محمدباقر در جمع بندی عوامل ورود به بهشت، ده شرط را یادآوری کرده اند: «ده چیز است که هر کس به هنگام دیدار خدا داشته باشد، وارد بهشت می شود:

۱. شهادت به توحید؛ ۲. شهادت به نبوت پیامبر گرامی؛ ۳. اقرار به تمام پیامبران گرامی؛ ۴. اقامه نماز؛ ۵. پرداخت زکات؛ ۶. روزه رمضان؛ ۷. حج خانه خدا؛ ۸. ولایت اولیای

ص: ۴۶

۱- این فهرست را براساس میزان الحکمه، ج ۱، باب جنت، تهیه کرده ایم.

۲- اصول کافی، ترجمه مصطفوی، ج ۳، ص ۱۵۷.

الهی؛ ۹. برائت از دشمنان خدا؛ ۱۰. دوری از هرگونه مسکرات.» (۱)

ص: ۴۷

۱- . الخصال، ص ۴۳۲.

اولیای الهی برای بعضی کارها و برخی اشخاص، بهشت الهی را ضمانت کرده اند. چند نمونه را یادآوری می کنیم:

۱. پیامبر گرامی فرموده اند: «هرکس زبان و غریزه جنسی خود را مهار کند، من بهشت را برای او ضمانت می کنم.»^(۱)

۲. پیامبر گرامی فرموده اند: «من برای کسی که جدال و نزاع را گرچه بر حق باشد، رها کند و دروغ را گرچه به شوخی، ترک کند و کسی که اخلاقش نیکو باشد، سه خانه را تضمین می کنم: خانه ای در حومه بهشت، خانه ای در وسط بهشت و خانه ای در بالای بهشت.»^(۲)

۳. پیامبر گرامی فرموده اند: «من برای کسی که پنج نوع خیرخواهی و هواداری و

ص: ۴۹

۱- میزان الحکمه، ج ۱، ص ۴۲۹، ح ۲۵۷۴.

۲- همان، ح ۲۵۷۵.

دلسوزی را تضمین کند، بهشت را ضمانت می‌کنم: ۱. خیرخواهی برای خدا؛ ۲. خیرخواهی و هواداری برای رسول اکرم؛ ۳. خیرخواهی و اخلاص درباره کتاب الهی؛ ۴. دلسوزی و خیرخواهی برای دین خداوند؛ ۵. خیرخواهی و دلسوزی برای جماعت و امت مسلمان» (۱)

بی تردید، هواداری و موضع طرف دارانه درباره مقدسات و ارزش های اسلامی، نشان اندیشه و عمل دینی و الهی است. طبیعی است که چنین کسی در بهشت باشد.

۴. زیارت امام رضا علیه السلام: محمد بن حسن صفار از عباس بن معروف از علی بن مهزیار نقل کرده است که به امام جواد گفتم: «کسی که به زیارت امام رضا برود، چه پاداشی دارد؟» حضرت فرمود: «الجنة والله» (= به خدا سوگند، بهشت پاداش اوست) (۲)

۵. زیارت حضرت معصومه: سعد بن سعد اشعری قمی از امام رضا پرسید: «زیارت

ص: ۵۰

۱- میزان الحکمه، ج ۱، ح ۲۵۷۹.

۲- ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ترجمه بندرریگی، ص ۲۰۸.

حضرت فاطمه معصومه، دختر امام کاظم، چه پاداشی دارد؟» حضرت فرمود: «من زارها فله الجنه» (= هر کس او را زیارت کند، بهشت از آن اوست). (۱)

ص: ۵۱

۱- همان.

۵. چه کسانی از بهشت محروم اند؟

براساس روایات رسیده از اهل بیت، افراد زیر از دستیابی به بهشت الهی ممنوع شده اند و این کارها، مانع ورود به بهشت است:

۱. کسی که همسایه از دست او در امان نباشد، وارد بهشت نمی شود؛

۲. بوی بهشت از صد سال راه به مشام می رسد؛ ولی عاق والدین، قاطع رحم، پیر زناکار، متکبری که دامن کشان راه می رود، از بوییدن بوی بهشت محروم اند؛

۳. منت گذار بر خدا یا اولیای الهی یا مردم؛

۴. مشروب خوار؛

۵. کسی که به سحر و ساحر ایمان آورد؛

۶. کسی که چهل روز غذای مردم را احتکار کند؛

۷. دیوث و بی غیرت که از فساد همسرش ناراحت نشود و دلال بی ناموسی باشد؛

ص: ۵۲

۸. کاهن و کسی که غیب گو و کاهن را تصدیق کند؛
۹. کسی که با محارم خویش رابطه نامشروع داشته باشد؛
۱۰. کسی که مال گرد آورد و در راه حق هزینه نکند؛
۱۱. درشت خوی سنگ دل بد اخلاق و شکم پرور و ظالم بر مردم؛
۱۲. غیرمسلمان و مشرک؛
۱۳. کسی که به اندازه یک دانه خردل، در دل تکبر داشته باشد؛
۱۴. کسی که مدام شراب بخورد و غالباً مست باشد؛
۱۵. کسی که به ناروا مال مسلمانی را با قسم دروغ تصاحب کند؛ گرچه مسواکی از چوب اراک باشد؛
۱۶. سخن چین؛
۱۷. کسی که به دروغ، دیگری را پدر خویش معرفی کند؛

۱۸. کسی که در اعمالش اهل ریاکاری باشد؛
۱۹. کسی که گوشت بدن او از حرام بروید و از غذای حرام تغذیه کند؛
۲۰. پیشوا و حاکمی که به مردم خیانت کند و فریب کار باشد؛
۲۱. کسی که به ناحق کسی از اقلیت های دینی را بکشد؛
۲۲. کسی که به ناروا از مردم مالیات بستاند؛
۲۳. کسی که با غلامان و کنیزان (و زبردستانش) بدرفتاری کند؛
۲۴. منافقانی که درباره خلافت علی کارشکنی کنند؛
۲۵. کسانی که به ناروا مردم را شلاق بزنند؛
۲۶. زنی که با نوع لباس خویش، سبب فساد جامعه شود؛
۲۷. کسی که همجنس بازی کند؛
۲۸. از امام صادق نقل شده است: «خداوند سوگند یاد کرده است که سه گروه را در

بهشت خویش جای ندهد: اول، کسی که سخن خدا را رد کند؛ دوم، کسی که سخن پیشوای عادل را نپذیرد؛ سوم، کسی که حق مرد مؤمنی را بی جهت حبس کند و نپردازد.»^(۱)

۶. باغ های بهشتی در دنیا

بعضی اماکن در فرهنگ اسلامی به عنوان باغ های بهشتی شناخته می شود. این مکان ها به دلیل فضای عبادی و معنوی و نقششان در جذب انسان ها به سوی بهشت الهی و آمرزش گناهان و فراهم شدن زمینه ورود به بهشت در این جایگاه ها، باغ بهشت نام گرفته است. نویسنده کتاب بهشت و جهنم از نگاه قرآن و حدیث، بعضی از این باغ ها را چنین برشمرده است:^(۲)

۱. مجالس عارفان ربانی باغ بهشتی است

ص: ۵۵

۱- میزان الحکمه، ج ۱، ص ۴۳۰، ح ۲۵۹۲.

۲- بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، ج ۱، ص ۴۵۴ تا ۴۶۷.

۲. حلقه های دعا و ذکر و نیایش باغ بهشتی است؛

۳. مساجد، باغ و بوستان بهشتی است؛

۴. بین منبر و خانه های رسول خدا باغی از باغ های بهشتی است؛

۵. پایه های منبر رسول خدا در بهشت استوار شده است؛

۶. جایگاه قبر امام حسین روضه ای از باغ های بهشتی است؛

۷. مسجد کوفه باغی از باغ های بهشت است؛

۸. تلاوت سوره هایی که «حامیم» دارد، ورود به باغ های بهشتی است؛

۹. بیماری برای مؤمن، ورود به باغی از باغ های بهشت است؛

۱۰. دیدار برادران ایمانی، قدم نهادن در باغ های بهشت است.

برای مطالعه بیشتر

۱. آموزش کلام اسلامی، ج ۲، قم: طه.
۲. معاد در قرآن، عبدالله، جوادی آملی، ج ۵، قم: اسراء.
۳. عقائد استدلالی، علی، ربانی گلپایگانی، ج ۲، قم: نصابیح.
۴. بهشت و دوزخ از نگاه قرآن و حدیث، محمد، محمدی ری شهری، قم: دارالحدیث.
۵. معارف قرآن، محمدتقی، مصباح یزدی، ج ۳، قم: مؤسسه امام خمینی.
۶. معاد، مرتضی، مطهری، قم: صدرا.
۷. پیام قرآن، ناصر، مکارم شیرازی، ج ۶، ص ۲۲۷.

ص: ۵۷

بسمه تعالی

هَلْ يَشْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
 ۲. ارتباط با مراکز هم سو
 ۳. پرهیز از موازی کاری
 ۴. صرفا ارائه محتوای علمی
 ۵. ذکر منابع نشر
- بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و ...
۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

